

VERSLAG

Centraal College van Deskundigen en Accreditatiecollege Bodembescherming

Datum : 22 december 2017

Plaats : SIKB te Gouda

Aanwezig	Werkt bij	College	Afgevaardigd door of rol
Theo Edelman	BAE	CCvD / AC	Voorzitter
Jordi Verkade	SIKB-programmabureau	CCVD / AC	Secretaris
Pieter Tienstra	ECO Inspections	CCvD / AC	toehoorder
Wim Schouten	NOVE	CCvD / AC	NOVE
Gerard Groot Koerkamp	ContrAll	AC	ODI/VDV
Marcel Struis	Kiwa Inspecta	AC	ODI / VDV (tanks)
Fred Veldhuizen	Nebest Survey B.V.	AC	ODI / VDV
Stephan Romers	Ecocare	CCvD	NIBV
Edwin Kleinsmit	Antea	CCvD / AC	NIBV
Arend van de Pol	Trisoplast	CCvD / AC	NIBV
Walter de Koning	SIKB-programmabureau	CCvD / AC	toehoorder
Adam Bezuijen	Advieskamer Stortbesluit	-	vertegenwoordiger Advieskamer
Martijn Franssen	SFA Testsystemen	-	toehoorder
Johan Belgers	SFA Testsystemen	-	toehoorder
Afwezig			
Martin Orsel	Deventer/RUD IJsselland	CCvD / AC	Gemeenten (schriftelijke reactie)
Marc de Boer	Enschede/RUD Twente	CCvD / AC	Gemeenten (schriftelijke reactie)
Floris Klink	Reehorst	AC	VTI
Suzanne Kroon	Kiwa certificatie	CCvD	NVCi
Philippe van Beneden	EG Retail	CCvD / AC	VNO-NCW
Kees Jonker	RWS	CCvD / AC	Ministerie van I&W (schriftelijke reactie)
Bas van Oosten	SGSINTRON	CCvD	NVCi

Actie   Verslag

1. Opening en vaststelling agenda CCvD/AC

Theo Edelman opent de extra vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder de heren Adam Bezuijen, Johan Belgers en Martijn Franssen die vandaag aanwezig zijn in verband met agendapunt 5. Pieter Tienstra geeft aan dat hij vandaag als toehoorder aanwezig zal zijn in verband met de belangen die hij heeft als geaccrediteerd inspectiebedrijf voor protocol 6704. Theo Edelman geeft aan dat de bespreking van agendapunt 5.2 besloten zal zijn waarbij de belanghebbende inspectie-instellingen wordt verzocht de vergadering tijdens dit punt te verlaten. De heren Orsel, De Boer en Jonker zijn niet aanwezig maar hebben schriftelijk op agendapunt 5 gereageerd.

De agenda wordt verder ongewijzigd vastgesteld.

2. Concept verslag bijeenkomst 5 oktober 2017 + actielijst

Er zijn geen tekstuele en inhoudelijk opmerkingen op het concept verslag.

Actie Verslag

Besluit: het verslag wordt vastgesteld.

Actielijst:

SIKB De actielijst is doorgenomen en bijgewerkt. Met betrekking tot het actiepunt 2017-10-05 (Aanpassen jaarrapportage 2016) wordt gemeld dat deze is aangepast en op de website is geplaatst. Met betrekking tot actiepunt 2017-02-16 (navraag waarom er geen certificatie conform 7703 plaats vindt) wordt door Stephan Romers aangegeven dat de marktpartijen aangeven dat de drempel voor certificering en in stand houden van de certificaten te hoog is. Dit sluit aan bij hetgeen in de collegevergadering van 5 oktober jl is besproken, hierbij is afgesproken dat de certificering voor 7703 jaarlijks tegen het licht wordt gehouden middels de jaarrapportage voor 7700 en dat de oorzaken worden verkend bij het analyse over 2017.

Door Jordi Verkade wordt aangegeven dat Philippe van Beneden Chris de Wit vervangt als vertegenwoordiger vanuit VNO-NCW.

Door Stephan Romers wordt aangegeven dat hij graag op de actielijst terug wil zien dat het invoeren van kwaliteitsklassen ook eventueel doorgevoerd kan worden op de BAOC's (BRL 7700), dit zou een vervolgactie moeten zijn op de uitwerking van AS6700.

Verkade Afgesproken wordt dat dit actiepunt wordt toegevoegd.

Overige actiepunten zijn afgehandeld dan wel op de agenda geplaatst.

3. Mededelingen

3.1 Stand van zaken RvA / Rbk

Walter de Koning geeft aan dat twee weken geleden overleg is gevoerd met de RvA en het ministerie van I&W over de voortgang van de procedures bij de RvA. De RvA heeft hierbij twee zaken aangegeven. Het eerste punt is dat het RvA-beleid ten aanzien van het toetsen aan accreditatie-eisen per 1 januari 2017 is gewijzigd: de schemabeheerder moet een toelichting (eigen beoordeling of een document voldoet aan de accreditatie-eisen) opstellen en bij de door de RvA te evalueren documenten voegen. De RvA evalueert vervolgens deze toelichting ('eigen beoordeling'). De RvA richt zich, anders dan vroeger, niet op de inhoudelijke aspecten van de schema's. De toelichting ('eigen beoordeling') moet voldoen aan de accreditatie-criteria (ISO 17020 of 17065 + de beleidsregel BR012). De RvA heeft gemerkt dat het de schemabeheerders nog niet is gelukt om een toelichting aan te leveren die hieraan voldoet. Dit geldt dus niet alleen voor SIKB, maar voor alle schemabeheerders.

Het tweede punt dat door de RvA wordt aangegeven, is dat er ondanks het ontbreken van een goede toelichting voldoende vertrouwen is in de schema's die nu gebruikt worden. Het gaat immers om een wijziging van schema's die al functioneren onder accreditatie en de wijzigingen zijn in het algemeen beperkt van omvang (bezien vanuit accreditatie-toets). Voor de wijzigingen zal nog wel een praktijkvalidatie moeten plaatsvinden. Deze validaties en de eventuele consequenties voor de tekst van de schema's worden besproken in de vergadering van 15 februari. De gewijzigde documenten zijn per 1 april 2018 van kracht.

Gerard Groot Koerkamp vraagt of de RvA dus heeft ingestemd met de gewijzigde teksten met betrekking tot de professionele mening? Walter de Koning geeft aan dat de teksten die nu door het college zijn opgenomen, in het najaar van 2017 bij de RvA zijn ingediend. Deze wijziging is begin 2017 bediscussieerd met de RvA. Hij spreekt daarom de verwachting uit dat de RvA hier inderdaad mee instemt.

Gerard Groot Koerkamp vraagt of het indelen van vloeren in een kwaliteitsklasse ook is besproken. Walter de Koning geeft aan dat dit niet bij de RvA is ingediend, omdat het college hier nog geen tekst over heeft vastgesteld. Wanneer het wenselijk is dat dit snel wordt opgenomen in AS 6700 dan moet uiterlijk in de vergadering van juni een besluit door het college worden genomen. Dan kan dit tijdig worden gevalideerd, aan de RvA worden voorgelegd en vervolgens in de Regeling bodemkwaliteit per 1 januari of 1 april 2019 worden opgenomen.

4. Actualiteiten BRL 7700 (Aanleg of herstel van een vloeistofdichte voorziening)

4.1 Aanvulling certificaatverstrekking

Besluit: Zonder opmerking wordt door het college ingestemd met de door het programmabureau van SIKB voorgestelde aanvulling.

Actie   Verslag

5. Actualiteiten protocol 6704 (Inspectie met luchttestsystemen)

5.1 Bespreken van advies Advieskamer mbt luchttesten

Door Adam Bezuijen wordt namens de Advieskamer Stortbesluit een toelichting gegeven op het adviesrapport. Doordat de betonvloer direct op de folie is gestort kan de ingebrachte lucht, met een maximale druk van 75% van het vloergewicht, nooit alle delen van de onderkant van de vloer bereiken waardoor gebreken op de niet bereikte delen niet kunnen worden geconstateerd. Dat leidt tot onjuiste (onvolledige) inspectieresultaten.

Gerard Groot Koerkamp vraagt wat er gebeurt als er met druk van meer dan 100% wordt gewerkt, Adam Bezuijen geeft aan dat dan de vloer beschadigd kan worden, een hogere druk is dus terecht niet toegestaan.

Edwin Kleinsmit vraagt of het hele luchttest systeem door de Advieskamer in twijfel wordt getrokken of dat het alleen situaties betreft waar beton op folie is gestort.

Aangegeven wordt dat het hier alleen situaties betreft waar beton direct op de folie is gestort.

Wim Schouten geeft aan dat er veel praktijkervaring met luchttesten is en aangetoond is dat het systeem werkt, maar je kunt nooit met 100% zekerheid stellen dat alle gebreken worden geconstateerd; maar dat geldt voor alle technieken. Aangegeven wordt dat de discussie over de mogelijkheden van de techniek zelf gaat (niet over de toepassing), dat de techniek zelf niet kan werken waardoor delen van een vloer niet bereikt worden en gebreken op die delen niet geconstateerd kunnen worden.

Stephan Romers vraagt zich af waarom de Advieskamer Stortbesluit dit onderzoek heeft uitgevoerd en niet de Stortkamer Bodembescherming. Walter de Koning geeft aan de Advieskamer Bodembescherming een wettelijk gedefinieerde taak heeft met betrekking tot het beoordelen van het ontwerp van IBC-locaties. Alle 'overige' vragen worden behandeld door de Advieskamer Stortbesluit. De Advieskamers hebben overigens dezelfde personele samenstelling. Stephan Romers vraagt waarom BioClear is ingeschakeld en wat de relatie is tussen het rapport van BioClear en dat van de Advieskamer. Adam Bezuijen geeft aan dat de Advieskamer gebruik maakt van experts. BioClear is door de Advieskamer ingehuurd als expert en de Advieskamer heeft het rapport van BioClear gebruikt als input voor haar adviesrapport.

Martijn Franssen (SFA-testsystemen) geeft aan dat hij de rapportage van BioClear heeft doorgenomen en geeft BioClear een compliment: ze laten zien dat ze verstand van zaken hebben. Martijn Franssen is echter van mening dat de rapportage van de Advieskamer onjuist of niet volledig is en wel om de volgende redenen:

- bepaalde termen worden ten onrechte over één kam geschoren, zo is er een verschil tussen ingangsdruk, aanvoerdruk en druk onder de vloer hetgeen wordt geïllustreerd door middel van het opblazen van een ballon;
- door de Advieskamer wordt uitgegaan van twee vlakke vlakken die op elkaar liggen, te weten de vloer en de folie. In praktijk is dat niet vlak want er zal altijd een korrelige structuur van de betonvloer zijn. De korrelige structuur zorgt voor de mogelijkheid van horizontale verplaatsing van lucht;
- de Advieskamer baseert zich op een natuurkundig principe. Bij navraag door SFA bij twee professoren van de TU Eindhoven constateert SFA dat dit te kort door de bocht is. Zo is belangrijk dat er onderdruk kan ontstaan waardoor de folie naar beneden kan worden gedrukt, hetgeen voldoende ruimte kan geven om de luchttest uit te voeren;
- er is ten onrechte geen onderscheid gemaakt tussen verschillende typen folies. Er zijn verschillende typen folies in de markt die in de rapportage van de Advieskamer nu allemaal als hetzelfde zijn beschouwd.

Martijn Franssen spreekt het verzoek uit om het collegebesluit te beperken tot betonvloeren die zijn gestort op folies en niet tot andere situaties. Hij benadrukt hij dat er veel op het spel staat voor zowel SFA als inspecties in het algemeen.

Martijn Franssen kan zich ook niet vinden in de bij de agenda gevoegde notitie van ODI/VDV; hij heeft daar vragen over gesteld waar nog geen goed antwoord op is gegeven. Fred Veldhuizen licht de notitie vervolgens toe, hetgeen de ervaren onduidelijkheid wegneemt.

Martijn Franssen vat samen dat SFA van mening is dat het luchttest-systeem werkt, ook voor betonvloeren gestort op folie. Hij stelt voor om protocol 6704 niet aan te passen zolang niet is aangetoond dat het niet werkt en is van mening dat het rapport van de Advieskamer niet gepubliceerd moet worden zolang er geen praktijkproef is uitgevoerd.

Actie   Verslag

De opzet van de praktijkproef, zoals deze in het adviesrapport is genoemd, is prima.

Pieter Tienstra (ECO Inspections) geeft aan dat hij er altijd van uit is gegaan dat de ingangsdruk moet worden gemeten en dat dit niet meer dan 75% van het gewicht van de vloer mag bedragen. Het protocol 6704 is wat hem betreft op dit punt niet duidelijk en zal daar in ieder geval op moeten worden aangepast. Daarnaast geef Pieter Tienstra aan dat hij luchttesten een hele goede inspectiemethode vindt voor doorvoeren, aansluitpunten en in die gevallen zeker van toegevoegde waarde is. Hij stelt daarbij de vraag hoe moet worden opgegaan met dergelijke elementen die wel met een luchttest beoordeeld kunnen worden.

Edwin Kleinsmit stelt aan Martijn Franssen de vraag hoe wordt geborgd dat de folie niet wordt beschadigd bij het plaatsen van een betonboring. Martijn Franssen geeft aan dat er verschillende typen folie onder een vloer kunnen liggen. Er kan door een landbouwplastic zo heen worden geboord, maar dit is bijvoorbeeld bij een HDPE folie van 5mm niet zo maar het geval.

De heren Belgers, Franssen en Tienstra verlaten de vergadering.

5.2 Besluiten nav het advies van de Advieskamer

Door het college is in afwezigheid van de twee geaccrediteerde inspectiebedrijven gediscussieerd over het adviesrapport, de overlegde documenten en de toelichting van de diverse partijen. De heer Verkade deelt een overzicht met de schriftelijke reacties van de heren Jonker, de Boer en Orsel uit.

Tijdens de bespreking komt het volgende aan de orde:

- het maakt voor het oordeel over de test niet uit of de eis van 75% betrekking heeft op aanvoerdruk, ingangsdruk of druk onder de vloer. Als wordt uitgegaan van 'druk onder de vloer' (hetgeen de Advieskamer heeft gedaan) dan is dat de situatie met de meeste druk en dus de beste kans op verspreiding onder de hele vloer. Als aanvoerdruk of ingangsdruk wordt aangehouden (de mogelijkheid die SFA openhoudt), zal de druk onder de vloer nog lager zijn en het dus nog minder waarschijnlijk zijn dat lucht de gehele vloer bereikt waardoor eventuele gebreken in de niet bereikte vloerdelen niet geconstateerd kunnen worden. De opmerking van SFA kan dus niet tot een andere conclusie leiden dan eerder getrokken door de Advieskamer;
- met betrekking tot de opmerking over het ten onrechte over één kam scheren van verschillende typen folies wordt vastgesteld dat vaak niet bekend is welke type folie op de te testen locatie is toegepast. De redenering van SFA betekent ook de erkenning dat in ieder geval de lichtste folie-typen, dwz landbouwfolies (een zeer frequent toegepast folietype), niet voldoen. Verder wordt besproken dat eventuele verschillen in typen niet eerder zijn getest op verschillen in werking van het luchtteststelsel, dus niet in het protocol zijn opgenomen en de opmerking van SFA dus eerder de zorg versterkt dan wegneemt. Ook wordt overwogen dat het praktisch niet mogelijk is om zonder beschadiging van de folie een kern uit de vloer te boren. In ieder geval niet bij landbouwfolie en vermoedelijk ook niet bij andere folietypen. De opmerking van SFA kan de zorg over de juiste werking van de test dus niet wegnemen;
- besproken wordt dat gestort beton wel degelijk redelijk vlak is wanneer dit is gestort op folie; de beton is zodanig verdicht dat dit de vorm van de onderliggende folie aanneemt. De conclusie van de Advieskamer wordt op dit punt onderschreven;
- het is gezien de belangen van de inspectie-instellingen en opdrachtgevers nuttig om een praktijkproef uit te voeren. Een goede vraagstelling bij het uitvoeren van een praktijkproef is van groot belang. Het heeft geen toegevoegde waarde om een praktijkproef uit te voeren die ingaat op de manier van werken (bv wel of niet doorboren van folie) als blijkt dat de methode zelf (natuurkundig gezien) niet valide is. De essentie van de vraagstelling moet zijn of de methode zelf wel of niet werkt. Hierop is bijlage 3 van het rapport van de Advieskamer toegespitst. Het is gezien de degelijke voorbereiding door de Advieskamer niet gewenst dat er tijdens de uitvoering van de praktijkproef nog discussie plaatsvindt over de opzet van de praktijkproef; bijlage 3 wordt aangehouden. De vraag van SFA met betrekking tot de plaats waar de druk wordt gemeten wordt toegevoegd aan de praktijkproef.

Actie   **Verslag**

- De vraag van SFA over folietypen is gezien de hypothese van de praktijkproef niet relevant;
- SFA geeft een compliment met betrekking tot de rapportage van BioClear, maar vindt dat de rapportage van de Advieskamer onvolledig is. In de BioClear-rapportage wordt gesteld dat voor vloeren gestort op folie het onwaarschijnlijk is dat met de luchttest de hele vloer voldoende wordt onderzocht. BioClear trekt met andere argumenten dezelfde conclusie als de Advieskamer. De Advieskamer heeft in zijn aanbiedingsbrief van 19 december 2017 toegelicht dat men al op een eerder punt dan BioClear tot de conclusie komt dat de test niet werkt. Er is geen dus tegenstrijdigheid tussen beide rapporten. SFA onderschrijft kennelijk de BioClear-rapportage en dus ook de conclusie dat de luchttest in deze situatie niet kan werken;
  - de RvA heeft gevraagd of er getwijfeld kan worden aan de resultaten van in het verleden uitgevoerde inspecties met de betreffende methode bij op folie gestort beton mbv protocol 6704. Hierop kan in dit stadium door het college nog geen uitspraak worden gedaan. Dat kan pas wanneer een praktijkonderzoek is uitgevoerd.

Bediscussieerd wordt of het adviesrapport op de site van SIKB moet worden gepubliceerd en op welk moment. Geconcludeerd wordt dat er ten minste een informatieplicht vanuit SIKB naar opdrachtgevers geldt omdat een door SIKB in AS 6700 uitgegeven techniek waarschijnlijk leidt tot onjuiste (onvolledige) inspectieresultaten. Of dit beperkt moet blijven tot een nieuwsbericht of dat bij het nieuwsbericht ook het rapport gepubliceerd moet worden laat het College over aan het bestuur van SIKB.

Vanaf dit punt zijn de heren Franssen, Belgers en Tienstra weer in de vergadering aanwezig.

De uitkomst van de discussies wordt door de voorzitter samengevat in de volgende besluiten:

Besluiten:

De volgende besluiten zijn genomen door het college:

1. Het college stemt in met het rapport van de Advieskamer Stortbesluit met kenmerk 009-AKS20171124 d.d. 24 november 2017 in combinatie met het uitvoeren van een praktijkproef ter falsificatie van de hypothese dat de lucht zich niet kan verspreiden onder het gehele ondervlak van een betonnen vloer gestort op folie. De praktijkproef wordt uitgevoerd overeenkomstig bijlage 3 van het adviesrapport. Wel wordt een aanvullende onderzoeksvraag toegevoegd, te weten: 'waar moet de druk worden gemeten om te bepalen of wordt voldaan aan het 75% criterium uit protocol 6704 (ingang, doorvoer of onder de vloer)?'
2. De SIKB zal als schemabeheerder de praktijkproef conform bijlage 3 organiseren en betalen;
3. De praktijkproef moet worden uitgevoerd door een onafhankelijk en deskundig rapporteur. In de begeleidingscommissie worden belanghebbenden gevraagd om deel te nemen. Jordi Verkade zal een rapporteur zoeken en een planning uitwerken, doel is om zo snel mogelijk te starten;
4. Zolang de praktijkproef nog niet is uitgevoerd zal protocol 6704 nog niet aangepast worden;
5. Het college is van mening dat er - mede gelet op de belangen van opdrachtgevers - op korte termijn communicatie over de validiteit van de luchttest bij op folie gestort beton moet plaatsvinden. Dit kan door middel van een nieuwsbericht op de website inclusief publicatie van het adviesrapport of door het plaatsen van een nieuwsbericht zonder publicatie van het adviesrapport. Het college laat het aan het bestuur van SIKB om deze keuze te maken. Desgevraagd geeft Walter de Koning aan dat deze vraag per mail aan de betrokken bestuursleden zal worden voorgelegd en dat publicatie voor 1 januari wordt nagestreefd.

Verkade

De Koning

De luchttest is een toegelaten techniek zolang de praktijkproef niet is uitgevoerd. Maar gezien de sterke twijfels aan de werking adviseert het college beide inspectiebedrijven om -hangende de praktijkproef- zeer terughoudend te zijn met het uitvoeren van de inspecties met behulp van een luchtteststelsel op een betonvloer die op een folie is gestort.

Actie   Verslag

Verkade Geadviseerd wordt om de inspectiemethode op deze specifieke vloeren alleen in te zetten als nader onderzoeksmethode bij bijvoorbeeld doorvoeren, bevestigingspunten en aansluitingen en niet meer toe te passen op vlakke oppervlakten en scheurvorming. Het wel toepassen van die methode op vlakke oppervlakten en scheurvorming zonder dat de uitslag van de praktijkproef bekend is, komt voor eigen verantwoordelijkheid. Beide inspectie-instellingen zullen door SIKB ook schriftelijk worden geïnformeerd.

6. Rondvraag

Er is geen gebruik gemaakt van de rondvraag. De voorzitter dankt allen voor de aanwezigheid.

Volgende vergadering: 15 februari 2018, 10.00 – 12.30 uur

**Actielijst CCvD en AC Bodembescherming
(stand per 22 december 2017)**

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
2017-06-08	Jonker	Overleg met 6800 en K903 bedrijven ivm aanpassing Activiteitenregeling	
2017-06-08	ODI/VDV	Uitwerken technische criteria kwalificatie vloeren	
2017-10-05	SIKB	In jaarrapportage 7700 over 2017 verkenning van oorzaken waarom er geen bedrijven voor 7703 zijn gecertificeerd	
2017-12-22	NNB	Uitwerken kwalificatie criteria voor BAOC's (vervolg op actie kwalificatie vloeren)	NTB
2017-12-22	Verkade	Uitwerken planning praktijkproef luchttestsystemen.	